

Kansalaisopiston maksujen tarkistus

2769/02.05.00.01/2019

Vapaa-ajan lautakunta 10.10.2019 § 81

Valmistelija: rehtori Päivi Pölönen, p. 02 778 4562, paivi.polonen@salo.fi, taloussuunnittelija Maria Kulmala, maria.kulmala@salo.fi, p. 02 778 4017

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 8.4.2019 158 § mm. perustaa taloustyöryhmän ja nimesi sen jäsenet. Kaupunginhallituksen päätöksessä taloustyöryhmän toimeksiantona on laatia ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi pitkällä aikavälillä ja seurata tasapainottamisen toteutumista. Taloustyöryhmän tulee tarkastella käyttötalouden ja investointien kehystä suunnitteluvuosille sekä laatia toimenpidesuosituksia kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja tulojen lisäämiseksi. Taloustyöryhmän toimikausi kestää kuluvan valtuustokauden loppuun.

Taloustyöryhmä käsitteli kokouksessaan 12.8.2019 § 15 kaupungin palvelualueiden maksuja ja taksoja. Työryhmälle koottiin selvitykset palvelualueiden maksuista ja siitä, mistä palvelualueiden ulkoiset tulot muodostuvat. Taustatiedoksi oli kerätty kaupungin verrokkikuntien maksut, joihin palvelualueiden maksuja on vertailtu. Johtopäätös selvitysten perusteella oli se, että tietyt maksut ovat verrokkikuntia keskimääräisesti alemmalla tasolla ja siten niitä on perusteltua korottaa. Taloustyöryhmä päätti kokouksessaan 12.8.2019 linjaukset kaupungin palvelualueiden maksujen korotuksista. Yleislinjauksena on, että suurinta osaa maksuja ehdotetaan korotettavaksi 5 %. Muutamien maksujen osalta korotus on perustellusti suurempi. Lisäksi taloustyöryhmä edellyttää, että maksujen ja taksojen korotuksen vaikutuksia, perintää ja vaikuttavuutta seurataan palvelualueilla.

Taloustyöryhmän päätös 12.8.2019 §15 on esityslistan liitteenä.

Vapaa-ajan lautakunta on käsitellyt kansalaisopiston maksuja kokouksessaan 13.12.2018 § 98. Yhteenveto vapaa-ajan lautakunnan päättämistä kansalaisopiston maksuista on esityslistan liitteenä. Lisäksi osana vuoden 2019 säästötoimenpiteitä vapaa-ajan lautakunta tarkasti kokouksessaan 16.5.2019 § 52 kansalaisopiston kurssimaksujen alennuksia, ja päätti, että syyslukukauden alusta alennusprosentti lasketaan 35:stä 30:een.

Kaupunginhallitus käsitteli kaupungin palvelualueiden maksuja ja taksoja kokouksessaan 2.9.2019 § 330 ja päätti lähettää taloustyöryhmän esityksen maksujen ja taksojen tarkistamisesta palvelualueille valmisteltavaksi ja edelleen lautakunnille päätettäväksi vähintään taloustyöryhmän esityksen mukaisina siten, että uudet maksut ja taksat tulevat voimaan 1.1.2020.

Vapaa-ajan palvelujen osalta taloustyöryhmän esityksessä ehdotettiin kansalaisopiston maksuihin vähintään 5 % korotusta. Lisätuloa tulee saada noin 40.000 euroa, joka voi koostua sekä korotuksista, että alennusten poistamisesta palvelualueen arvion mukaisesti.

Kansalaisopiston kurssimaksuihin tehtiin korotus vuoden 2019 alusta alkaen tavoitellen 20.000 euron maksutuottolisäystä. Tehdyn korotuksen vaikutus näkyy maksutuotoissa elokuun 2019 loppuun mennessä noin 8.000 euron suuruisena tuottojen lisäyksenä suhteessa edelliseen vuoteen. Mikäli taloustyöryhmän esityksen mukainen tuottotavoite 40.000 euroa halutaan saavuttaa pelkästään kurssimaksuja korottamalla, tulee korotuksen olla yli kaksinkertainen tänä vuonna 2019 toteutettuun korotukseen nähden. Maksutuottojen todelliseen kertymään vaikuttaa luonnollisesti myös opiskelijamäärän kehittyminen.

Elokuun alusta 2019 alkaen kurssimaksujen alennusprosentti laskettiin 35:stä 30:een. Tämän toimenpiteen vaikutusta maksutuottojen kehittymiseen ei vielä näin aikaisessa vaiheessa voida nähdä. Alennuksia myönnetään kotoutumisajalla oleville maahanmuuttajille (enintään 5 vuotta Suomessa), työttömille, eläkeläisille (eläkeläiskortti) sekä päätoimisille opiskelijoille. Alennusprosentin ollessa 35 on alennuksista kertynyt yhteensä vuositasolla n. 37.000-39.000 euroa maksutuottojen alenemista. Menetettyjen tuottojen lisäksi alennusten myöntäminen teettää todella paljon työtä opiston toimistohenkilökunnalle. Laskutuksen yhteydessä alennus pitää oppilaitoshallintajärjestelmässä laittaa manuaalisesti jokaiselle alennukseen oikeutetulle asiakkaalle erikseen sekä tarkistaa alennukseen oikeuttavia todistuksia.

Kansalaisopisto on yhdessä talouspalveluiden kanssa selvittänyt mahdollisuutta käyttää verkkokauppaa hyödyksi kurssimaksujen suorittamiseen. Palveluiden maksamisen mahdollistaminen verkkokaupan avulla on ollut joillakin palvelualueilla jo useita vuosia toivottu vaihtoehto laskutukselle. Kansalaisopiston nykyisellä alennusten myöntämiskäytännöllä ei kuitenkaan ole mahdollista siirtyä verkkomaksamiseen niiden asiakkaiden osalta, joilla on oikeus kurssialennukseen, koska alennusta ei voi asiakas itse itselleen verkossa maksaessaan myöntää. Alennukseen oikeutettuja on vuositasolla ollut yli 2.500. Lisäksi nykyinen alennusten myöntämiskäytäntö lisää kurssimaksujen eroa suhteessa liikuntapalveluihin. Maksujen yhdenmukaisuuden tavoitteluun on kiinnitetty huomiota taloustyöryhmän ja kaupunginhallituksen päätöksissä.

Opetushallitus on myöntänyt Salon kansalaisopistolle useana vuotena opintoseveliaavustusta, jota on saatu tälle vuodelle 11.000 euroa. Mikäli kurssialennusten poistamiseen päädyttäisiin, on mahdollista tukea aiemmin alennukseen oikeutettujen kohderyhmien osallistumista kohdentamalla saatu opintoseveliaavustus esim. tiettyihin senioreille suunnattuihin kursseihin alentamalla niiden osallistumismaksua.

Opintoseveliaavustus voidaan myös myöntää erillisellä haulla maahanmuuttajille ja työttömille, kuten monessa opistossa on päädytty tekemään. Tämä aiheuttaa jonkin verran työtä toimistossa, mutta on tasa-arvoinen ja mahdollistaa hyvin seurannan siitä, että yksi henkilö saa

vain yhden kerran alennusta vuoden aikana. Alennusten poistamisen lisäksi kurssimaksutuottojen kertymän kasvattamiseen voidaan pyrkiä lisäämällä sellaisia kursseja, joissa osallistujamäärä voi olla suuri sekä lisäämällä kesäkauden kurssitarjontaa. Kurssitarjonnan lisääminen luonnollisesti synnyttää lisää henkilöstökustannuksia ellei kursseja vähennetä talvikaudelta.

Esitetty kurssimaksualennusten poistaminen lisäisi kansalaisopiston maksutuottoja nykyisillä osallistujamäärillä arviolta noin 38.000 euroa vuodessa. Loput 2.000 euroa tavoitellaan saavutettavaksi osallistujamäärien lisääntymisellä.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Vapaa-ajanlautakunta päättää poistaa kaikki alennukset kansalaisopiston kurssimaksuista 1.1.2020 lukien.

Päätös:

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.